

Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών, 1996



Ως φιλόλογος που επί δώδεκα συνεχόμενα χρόνια διδάσκω μαθήματα για την Ακρόπολη στο πλαίσιο της Αρχαίας Ιστορίας, λιγοστά θα είχα να προσθέσω όσον αφορά στη διδακτική πράξη. Ως υπεύθυνη όμως των συγκεκριμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων στη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών, έχοντας τη δυνατότητα συνδυασμού μουσειοσκευών και βιβλίων, θα ήθελα να προσθέσω κάποια νέα στοιχεία στη διεξαγωγή ενός εκπαιδευτικού προγράμματος μέσα στη βιβλιοθήκη.

Η αφορμή για την ανάληψη του προγράμματος που πραγματοποιήθηκε, δόθηκε από την εξής παρατήρηση: τα παιδιά ενώ δανείζονται και διαβάζουν βιβλία, παρουσιάζονται διστακτικά αναφορικά με τα βιβλία τέχνης. Είναι ένας χώρος, που παραγκωνίζεται λόγω άγνοιας, που απορρέει από την έλλειψη μύησης. Για να αρθεί αυτή η άγνοια θα έπρεπε η πρόσβαση στο συγκεκριμένο τομέα βιβλίων να γίνει μέσα από πρωτότυπους δίαυλους επαφής με την τέχνη. Οι μουσειοσκευές απέδειξαν ότι επενεργούν δραστικά και γοητεύουν τα παιδιά, φέρνοντάς τα σε μια πρώτη επαφή με την τέχνη γεγονός που τα ωθεί σε παραπέρα αναζητήσεις μέσα από αντίστοιχα βιβλία.

Έχοντας λοιπόν δανειστεί από το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Ακρόπολης τις μουσειοσκευές "Η Ζωφόρος του Παρθενώνα" και "Πάμε στην Ακρόπολη", αποστείλαμε στα Δημοτικά σχολεία της πόλης μας δηλώσεις συμμετοχής συνοδευόμενες με το απαραίτητο πληροφοριακό υλικό. Τυπώσαμε αφίσσα η οποία στάλθηκε στα σχολεία και δίπτυχο ενημερωτικό πληροφοριακό φυλλάδιο για τα προγράμματα. Οι εκπαιδευτικοί αποδέχτηκαν με ενθουσιασμό την πρότασή μας. Τα τοπικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης κάλυψαν το γεγονός. Προκειμένου να διαμορφώσουμε κατάλληλα το χώρο της Βιβλιοθήκης, επικολήθηκαν φωτοτυπίες-φωτογραφίες σε πίνακες και τα παιδιά είχαν τη δυνατότητα να δουν την Ακρόπολη μέσα από φωτοτυπίες χαλκογραφιών και ζωγραφικών πινάκων. Δόθηκε με αυτόν τον τρόπο το έναυσμα να προβληματιστούν πάνω στην επίδραση που είχε ο Ιερός Βράχος στον τομέα της ζωγραφικής και να κατευθυνθούν σε αντίστοιχα βιβλία τέχνης.

Δόθηκαν ιδέες για συλλογές από γραμματοσήμα, τηλεκάρτες, και σπιρτόκουτα και κυρίως έχοντας ως αφετηρία έναν πίνακα με θεματική τη σχέση λογοτεχνίας και τέχνης μπόρεσαν τα παιδιά να καταλάβουν, πώς τα έργα τέχνης αποτέλεσαν και αποτελούν πηγή έμπνευσης για τους λογοτέχνες και μετασχηματίζονται σε μνημεία λόγου.

Ο καθαρός ρόλος της Βιβλιοθήκης συνίστατο στο γεγονός ότι υπήρχε διαρκής έκθεση βιβλίου στη διάθεση των μαθητών κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Τα βιβλία, χωρισμένα σε τέσσερις κατηγορίες, παρείχαν επιπρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία στους μαθητές.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου προγράμματος που πραγματοποιήθηκε με αφορμή τη μουσειοσκευή "Η Ζωφόρος του Παρθενώνα" τα παιδιά τα οποία εκάστοτε συμμετείχαν, έφεραν καρτελάκι-ταυτότητα με το όνομα κάποιου αρχαίου θεού/-άς ή Αθηναίου/-ας της κλασικής εποχής. Αυτό εξυπηρετούσε

αφενός μεν την άρση της ανωνυμίας κατά τη διάρκεια της συζήτησης, την εντονότερη βίωση στην κλασική εποχή αλλά ταυτόχρονα αποτέλεσε στοιχείο που ο απόηχός του έμεινε για πολύ διάστημα. Οι θεοί στον Όλυμπο λοιπόν και οι Αθηναίοι με τα συγκεκριμένα ονόματα υπό την υπόκρουση αρχαίας ελληνικής μουσικής συμμετείχαν στην πομπή των Παναθηναίων. Ανέβηκαν στον Ιερό Βράχο, θαυμάζοντας τα μνημεία που έβλεπαν (σχήμα πρωθύστερο) και κάπως χωρίς να το καταλάβουν, ενώθηκαν στη Ζωφόρο με τους θεούς σε μία θεαματική σύζευξη μύθου και πραγματικότητας, που όλοι ένιωσαν ότι πρωταρχικά οφείλεται στη μεγαλοφυή σύλληψη του Φειδία.

Η ανάλυση της τεχνολογίας, της εικονογραφίας, της τελετουργίας και της καθημερινής ζωής έγινε και με αναφορά στα ενυπάρχοντα βιβλία ανάλογα με τις απορίες των παιδιών.

Στο δεύτερο πρόγραμμα που βασίστηκε στη μουσειοσκευή "Πάμε στην Ακρόπολη", τα παιδιά είχαν πιο άμεση επαφή με τα βιβλία. Κλήθηκαν να αναζητήσουν από μόνα τους τίτλους βιβλίων και να απαντήσουν σε ερωτήσεις, οι οποίες τους δόθηκαν σε φωτοτυπημένο φυλλάδιο. Επίσης κλήθηκαν να συμμετάσχουν σε μια πιο εξειδικευμένη εργασία, να γνωρίσουν δηλαδή την Ακρόπολη Σερρών μέσα από σχετικά προτεινόμενα βιβλία και να μάθουν καλύτερα την ιστορία του τόπου τους.

Οι εκπαιδευτικοί έχοντας το πλεονέκτημα της καθημερινής πολύωρης επαφής με τα παιδιά και με τη βοήθεια του επιπρόσθετου υλικού που τους προσφέρθηκε, έδωσαν τη δυνατότητα στους μαθητές να αφομοιώσουν καλύτερα τα όσα παρακολούθησαν. Τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να συμπληρώσουν φυλλάδια, να καταγράψουν τις σκέψεις τους, να διαβάσουν κάποια από τα προτεινόμενα λογοτεχνικά βιβλία αλλά και να συμμετάσχουν, συμπληρώνοντας ένα ερωτηματολόγιο, στην κατάρτιση ενός χάρτη της Ελλάδας με τους τίτλους των βιβλίων τα οποία μυθιστορηματικά μεταφέρουν τον αναγνώστη σε συγκεκριμένους αρχαιολογικούς χώρους. Με αυτόν τον τρόπο θα έχουν και τα ίδια αλλά και όσα επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη τη δυνατότητα να ακολουθήσουν ένα οδοιπορικό στις ελληνικές αρχαιότητες μέσα από λογοτεχνικά βιβλία.

Το αποτέλεσμα των προγραμμάτων είναι αλήθεια ότι ξεπέρασε τις προσδοκίες μας. Τα παιδιά μυήθηκαν σε έναν αρχαιολογικό χώρο, που θα τους ήταν οικείος μόνον μέσα από φωτογραφίες. Βίωσαν με τη φαντασία τους την κλασική Αθήνα και από μόνα τους παραδέχτηκαν τη ζωντανία των μορφών της Ζωφόρου. Ανακάλυψαν, ορισμένα για πρώτη φορά, την ομορφιά της γνώσης που προσφέρεται στο χώρο κάθε βιβλιοθήκης.

Από στατιστική έρευνα της Βιβλιοθήκης μας φαίνεται ότι η διακίνηση βιβλίων στο παιδικό τμήμα κατά το μήνα που διεξάγονταν τα εκπαιδευτικά προγράμματα –σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα της προηγούμενης χρονιάς– αυξήθηκε κατά 35%.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα αποτέλεσαν το εφελθτήριο. Σας ευχαριστούμε.

A. Κοκκινάκη